nattvakan

Årgång 35 ● nr 1 - 2023

Nattvakan

utges av Hudiksvallregionens fågelklubb (HFK). Tidningen utkommer med två nummer årligen och erhålles av samtliga medlemmar i HFK. Årsavgiften för medlemsskap är för närvarande 150 kronor och insättes på pg. 88 94 30-5.

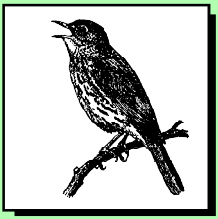

Hudiksvallsregionens fågelklubb

är lokalklubb till Gävleborgs Läns Ornitologiska Förening (GLOF). Medlemsskap i HFK är dock oberoende av medlemsskap i GLOF. HFK:s verksamhetsområde utgörs av Hudiksvalls och Nordanstigs kommuner.

Lokalklubben har till syfte att *samla och stimulera intresset för fågelfaunan och skyddet* av *fågelmiljön i Hudiksvalls och Nordanstigs kommuner. Dessutom skall föreningen verka för att sprida kunskap i fågelfrågor genom kursvesamhet och exkursioner. Föreningen skall vara ett forum där medlemmarna inspirerar och informerar varandra. En viktig uppgift för föreningen* är *att vara drivande i vissa frågor med anknytning till fågelskydd.*

Styrelse

Ordförande: Inger Kjellander, Trastvägen 38

824 33 Hudiksvall, Tel. 070-338 52 56

Sekreterare: Karin Svensson, Blockvägen 16 F

824 34 Hudiksvall, Tel. 070-513 48 66

Kassör: Lars-Göran Lindström, Slåttervägen 13

824 40 Hudiksvall, Tel. 070-629 15 24

Övrig ledamot: Simon Fransson Poppovägen 3

825 30 Iggesund, Tel. 070-661 80 11

Övrig ledamot: Bo Fagerström, 1:a Parkgatan 11 E

824 43 Hudiksvall, Tel. 070-641 05 32

Suppleant: Stefan Pierrou, Västerrå 65

824 92 Hudiksvall, Tel. 070-345 02 98

Följ med HFK på exkursion

Hudiksvallsregionens fågelklubb har ett digert utflyktsprogram under alla årstider.

Tryckt av:
ÅTTA.45 TRYCKERI

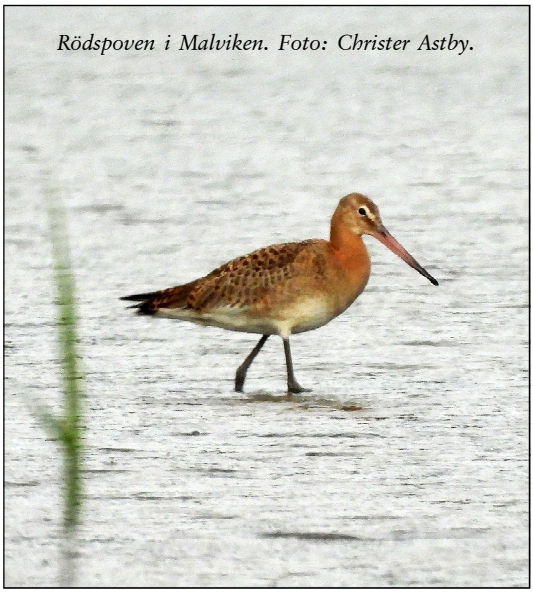

Rödspoven i Malviken. Foto: Christer Astby.

Intressanta observationer

Text Lars Göran Lindström

UNDER HÖSTEN GJORDES ETT FLERTAL intressanta observationer i våra två kommuner.

En **rödspov,** troligen av den isländska rasen, rastade vid Malviken och Malgrynnan under första halvan av september.

En ung **stäpphök** sträckte söderut vid hamnen på Hölick en grå morgon i mitten av september. Citat av upptäckaren Johan Södercrantz ”Drömobs! Stod i hamnen när den kom sträckande i aktiv flykt mot mig strax väster om kapellet. Började skruva utanför hamnen precis som solen bröt fram, otroligt vacker obs mot mörka gråblå moln. Vackert orangeröd ungfågel, ganska liten, kanske en hane?”

Den 25/9 upptäckte Mats Axbrink två **lappmesar** vid Själhällorna, Hölick. Under hösten sågs ganska stora mängder talltitor och även ovanligt många observationer av lappmes utanför häckningsområdet gjordes vilket tyder på en invasion från öst. **fortsättning sidan 21.**

INNEHÅLL NR 1 - 2023

Intressanta observationer 3
Lars G Lindström

Äntligen på Gran 4
Yvonne Johansson

Fiskgjuse 7
Lars G Lindström

Bilder från läsarna 11

De vanligaste häckfåglarna i Hälsingland 12
Lars G Lindström

Fjällgås 2022 17
Lars G Lindström

Nordanstigs lista artar sig snabbt 23
Robin Mattebo

Program 26

Foto på framsidan. Dvärgbeckasin vid Ornskarpen i oktober 2022. Foto: Christer Astby.

Foto på sista sidan. Gök, Flatruet juni 2023.
Foto: Lars G Lindström

Äntligen på Gran!

Text Yvonne Johansson

EFTER FLERA FÖRSÖK KOM VI SÅ ÄNTLIGEN till den eftertraktade ön! Den 26 maj i år var vädret disigt men ändå tillräckligt okej för en exkursion. Vi var sju medlemmar från Hudiksvalls fågelklubb som fick fantastiska chanser till nära obsar av tobisgrisslor, minst 250. En riktigt fin obs av en gök, en rosenfink som sjöng, lärkfalkar och 65 andra arter.

Gran är 63 hektar och ligger en dryg landmil utanför kusten i Nordanstigs kommun. Naturen är omväxlande. Ön täcks av svallgrus och klapper där inte berget är blottat. Här växer gammal och delvis urskogsliknande barrskog. Stora områden nås via stigar och spångar medan andra delar är mer svårforcerad natur.

Gran har stor betydelse för rastande flyttfåglar. Både labb, tobisgrissla och ejder häckar på platsen. Här finns också en av länets största kolonier av tordmular. Kolonin är känd sedan 1600-talet men antalet fåglar har växlat genom åren. Norra delen är avsatt som sälskyddsområde

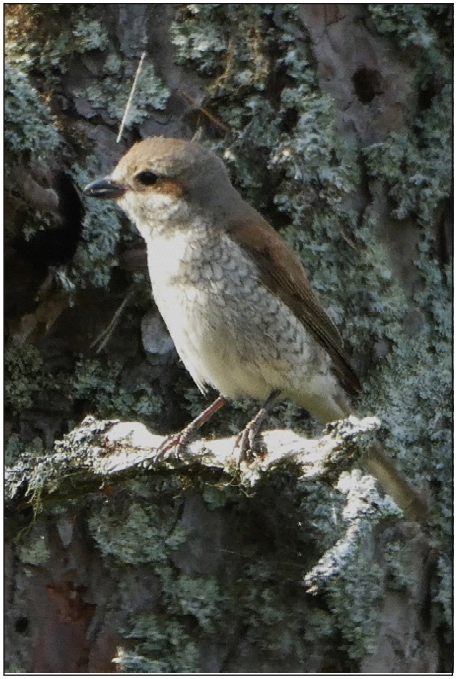

Lars Forsberg, Rickard Wiksten, Johan Södercrantz, Yvonne Johansson, Christer Astby, Maria Bäcknert, Inger Kjellander. Foto Skepparen. Ovan törnskata foto Yvonne Johansson.

Bilder från Gran. Ejder och silvertärna. Foto: Rickard Wiksten.
Ängspiplärka och tobisgrissla. Foto: Christer Astby.

Fiskgjuse

Text och foto: Lars Göran Lindström

FISKGJUSEN ÄR DE ENDA STORA ROVFÅGELN i Sverige med långa vingar, vit under och brun ovan. Trots ett karaktäristiskt utseende förväxlas den ibland med ljusa ormvråkar eller med den sällsynta gästen ormörn. Fiskgjusen ses ofta kretsande eller ryttlande över sjöar, där den hämtar sin föda.

Utbredning

Fiskgjusen häckar i anslutning till sjöar och större vattendrag samt längs kusterna över större delen av landet. Förekomsten i norra Sveriges inland är generellt svagare och den saknas i fjällkedjan och på Gotland. Särskilt starka populationer finns i områden med

större sjöar, till exempel södra Småland, Vänern, Mälardalen, Södermanland samt kring nedre Dalälven. Den europeiska populationen är huvudsakligen koncentrerad till Sverige och Finland. I Sverige häckar cirka 4 100 par. I Hälsingland finns knappt 200 par. Fiskgjusen är kosmopolitisk och häckar på alla kontinenter utom Syd-amerika och i polarområdena, talrikast i Nordvästeuropa och vissa delar av Nordamerika.

I seklets början var fiskgjusen en sällsynt fågel, men efter fridlysning i slutet av 1920-talet ökade populationen fram till 1940-talet, varefter beståndet varit stabilt eller långsamt tillväxande. En viss ökning har skett de senaste 30 åren.

Häckning

Fiskgjusen bygger vanligen sitt stora risbo i toppen av en plattkronad, kraftig tall med utsikt över omgivningen. En majoritet av boplatserna påträffas i anslutning till sjö, vattendrag eller kust. Det är emellertid inte ovanligt att arten även bosätter sig på mossar, hyggen et cetera långt från närmaste vatten, vilket kan vara en strategi för att ge möjlighet att välja mellan olika fiskesjöar i områden där sjöarnas kvalitet är dålig. Fiskgjusen lever enbart av fisk och är således beroende av tillgång till öppet vatten. Den fångar endast ytligt gående fisk, ned till maximalt en halv meters djup. Ungproduktionen är i genomsnitt större bland par som fiskar i näringsrika sjöar.

Flyttning

Arten är en flyttfågel som övervintrar huvudsakligen i Västafrika. Unga gjusar stannar oftast kvar i övervintringsområdet påföljande sommar (somrar) och återvänder till Sverige för att häcka vid tre, undantagsvis två års ålder, vanligen inom 100 km från födelseplatsen. Återkommer till Sverige i slutet av mars, april och flyttar från oss i senare delen av augusti och september.

Ekologi

Fiskgjusen är väl anpassad till sitt levnadssätt, med yttertår som vänds bakåt, näsborrar som kan stängas, och vassa fjälliga tår som

Övervintringsområde för svenska och finska fiskgjusar.

hjälper den att hålla fast fångade byten. När bytet fångats vänds det alltid med huvudet framåt, för att minska luftmotståndet. Bytet brukar generellt väga cirka 150–300 gram och mäter omkring 25–35 cm, men kan variera från 50 till 2 000 gram.

Om bytet är alltför stort orkar fågeln inte flyga vidare, och om den då inte släpper greppet om fisken, kan denna dra ner fågeln under vattnet, med resultat att fågeln dränks.

Honan lägger tre till fyra ägg i slutet av april, och förlitar sig på boets konstruktion för att kunna upprätthålla rätt temperatur i boet. Honan ruvar i cirka fem veckor, och de nykläckta ungarna väger 50–60 gram. Ungarna är flygfärdiga inom åtta veckor. Vid brist på föda överlever ofta endast den först kläckta ungen, och honan kan då mata den största ungen med den svagare. Efter parbildningen brukar föräldrarna hålla samman hela livet. Fiskgjusen kan bli upptill 20–25 år gammal.

Hot

Eftersom fiskgjusen ofta häckar vid stränder och på öar, utgör närgången båttrafik, sportfiske, bad et cetera i boets omedelbara närhet ett hot. Miljögifternas negativa effekter är väl kända. Under 1970-talet medförde förekomsten av miljögifter en försämrad reproduktion genom ökad fosterdödlighet och sönderruvning av ägg på grund av skalförtunning. En minskad exponering för klorerade kolväten har kunnat fastställas för Vänerns fiskgjusar sedan mitten av 1970-talet. Den under senare år tilltagande försurningen av sjöar i framför allt mellersta och sydvästra Sverige utgör på längre sikt ett hot mot fiskgjusens möjlighet att häcka, då fiskpopulationernas storlek tenderar att minska med lägre födotillgång som följd. Gjusar som fiskar i sura sjöar riskerar dessutom en ökad exponering för giftiga metaller. I sydvästra Sverige finns en stor andel försurade vatten och framför allt i detta område måste hotet från försurningen tas på allvar. Skogsavverkningar utan hänsyn till bevarandet av fiskgjusens boträd och häckningsbiotop utgör en fara inom vissa områden genom att tillgången på lämpliga träd minskar. Att tillgången på boträd åtminstone lokalt utgör en begränsande faktor framgår av att antalet häckande par ibland har ökat efter uppsättning av boplattformar. Till fiskgjusens naturliga fiender hör bland annat berguv och mård. Ett fiskgjusebestånd som

häckade i låga tallar på en högmosse i Närke utplånades i början av 1980-talet på grund av mård. Konkurrens med havsörn förekommer, och starkt ökande havsörnsstammar har lokalt trängt undan fiskgjusarna.

Arten är känslig för störning, särskilt under ruvningstiden. Känsligheten varierar dock mellan olika par. Störst problem uppstår när människor uppehåller sig längre stunder i boets direkta närhet under perioden 1 april–1 augusti.

Ett annat hot är det hårda jakttrycket under fiskgjusens långa flytt. Särskilt gäller detta de exemplar som flyger över Malta. Sverige anses ha ett speciellt ansvar för arten eftersom cirka 40 procent av europas bestånd häckar här.

Källor

https://fageln.se/art/fiskgjuse.aspx

https://luontoportti.com/sv/t/661/fiskgjuse

https://artfakta.se/naturvard/taxon/100096

https://sv.wikipedia.org/wiki/Fiskgjuse

Fiskgjuse med en lyckad fångst av vitfisk i Lillfjärden.

Duvhök med slaget byte. Foto: Claes Blennborn. Rödspov av rasen islandica vid Malviken i september 2022. Foto: ovan till vänster Christer Astby ovh denna bild. Håkan Svahn.

De vanligaste häckfåglarna i Hälsingland

Text och foto Lars Göran Lindström

Precis som i Sverige totalt så är **lövsångaren** den art i Hälsingland som häckar med flest antal par, knappt en halv miljon bara hos oss av de sammanlagt 13 miljonerna i hela vårt land.

Som klar tvåa kommer **bofinken** med drygt 400 000 par i vårt landskap.

På bronsplats kommer **rödhaken** med drygt 200 000 par.

Precis utanför pallen på fjärde plats kommer Sveriges minsta fågel, **kungsfågeln** med 160 000 par.

På femte plats dyker en art upp som häckar allmänt i öppen skogsmark nämligen **trädpiplärka** med 140 000 par.

Därefter kommer vår vanligaste mes **talgoxen** med 130 000 par.

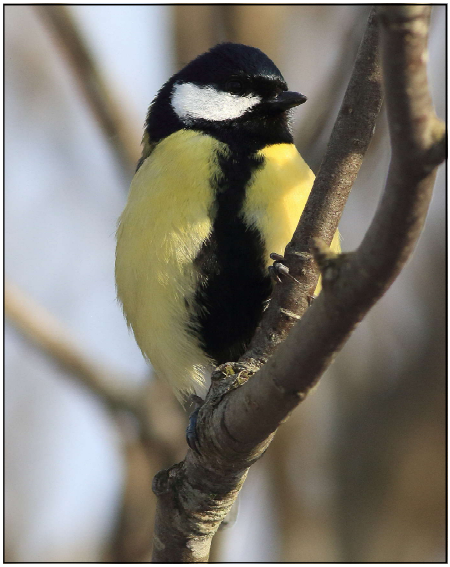

På sjunde plats kommer den första trasten, den som har gett sitt lokala namn, Nattvakan, till vår tidning, **taltrasten** med 75 000 par.

Den vanligaste flugsnapparen, **svartvit flugsnappare**, återfinns på åttonde plats med 70 000 par.

På nionde plats kommer kanske lite överraskande **grå flugsnappare** med 60 000 par.

En många gånger svårsedd sångare som ofta håller till i täta lövverk, **trädgårdssångare** kommer precis in bland de tio vanligaste med 50 000 par.

Precis utanför tiobästalistan kommer **grönsiska** med 45 000 par.

På tolfte plats kommer den näst vanligaste trasten **rödvinge** med 38 000 par.

På delad tolfte plats tillsammans med rödvingetrast kommer **ringduva** och på fjortonde **trädkrypare**.

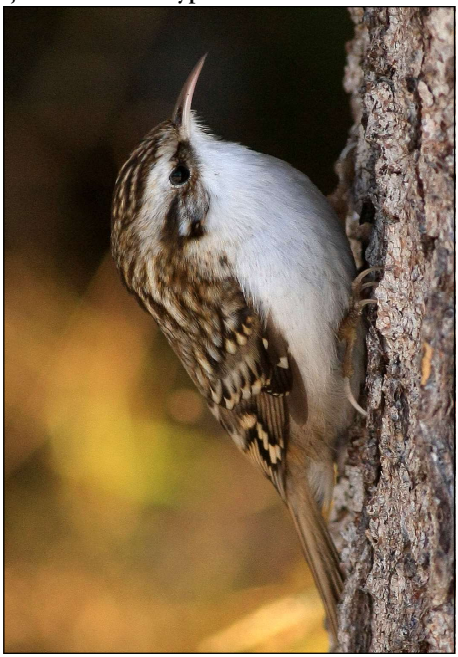

Koltrast följer härnäst och på sextonde plats kommer den första icke tättingen nämligen **morkulla**.

Källa

Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustavsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, S., & Tjernberg, M. 2012. *Fåglarna i Sverige - antal och förekomst. SOF, Halmstad.*

Morkulla, den första icke tättingen hamnar på sextonde plats.

Besök HFK:s hemsida.
hfk.name

Studie
främjandet

En av årets tvåkullar och den enda trekullen rastande i Lillfjärden.

Fjällgås

2022

Text och foto: Lars Göran Lindström

Efter att ha lämnat sina övervintringsplatser (Nederländerna och västra Tyskland) anlände de första fjällgässen till Sverige den 24/3 då 40 rastade vid Lundåkrabukten i Skåne. Knappt hälften av dessa stannade kvar i området tills i början av april medans resten fortsatte norrut och dagen efter anlände 17 gäss till en av de viktigaste svenska rastplatserna, Svartåmynningens naturreservat vid Roxen en bit från Linköping i Östergötland. Den 18/4 noterades det största antalet 42.

I slutet av april började antalet gäss att minska vid Roxen och ett tiotal noterades vid en annan av de viktiga rastplatserna Hjälstaviken i Uppland. Den första maj sågs de första fjällgässen i vårt område då 20 stycken observerades vid Fiskeby men redan dagen därpå hade de flesta av dem redan fortsatt norrut till Stornäset på Alnön och bara fyra var kvar. På våren har Stornäset de senaste åren blivit en allt viktigare rastplats och ett par dagar senare kunde 35 gäss räknas in.

Den sjätte maj dök 19 fjällgäss upp i Finflo och en vecka senare efter att några flugit vidare norrut och några kommit till kunde 24 gäss ses betande vid Tunasjön. Den 18/5 sågs tre nyanlända och de var de sista som passerade vårt område under vårflytten.

En sista viktig rastplats innan gässen når häckningsområdet är Ammarnäs, Västerbotten dit de första fåglarna anlände den sextonde maj. Minst 74 fjällgäss rastade där innan de flög den sista etappen till häckningsområdet.

Varken vårvädret (sen vår med mycket snö kvar) eller tillgången på gnagare talade för att det skulle bli ett bra år för fjällgässen.

Vid besök senare i juni i häckningsområdet sågs några par som skridit till häckning och Bosse Fagerström såg ett par med två ungar som tyvärr visade sig i Lillfjärden ett par veckor senare för att rugga så de hade tyvärr mist sina ungar antingen genom predation eller naturlig död.´

Den 17/6 kom de första sju gässen tillbaka till oss och sedan fylldes det på efterhand så totalt 59 fjällgäss valde att utföra sin ruggning i Lillfjärden, några färre än åren innan. Efter avslutad ruggning stannade de flesta kvar i vårt område men efterhand flög fler och fler ned till Hjälstaviken.

Som vanligt kommer den mest spännande perioden under andra halvan av augusti. Hur har häckningssäsongen varit och kommer de eventuella kullarna rasta hos oss igen efter att flera förra året rastat vid Njurunda och därifrån flugit vidare till Hjälstaviken.

Den 18/6, på förmiddagen, hittade Bosse och jag två ettkullar vid Finflo och på kvällen ytterligare ett par med två ungar vid Borgarparken. Fyra dagar senare dök två nya ettkullar upp i Borgarparken och ytterligare tre dagar senare två nya tvåkullar och dessutom en märkt unge utsläppt i år. Den 26/8 kom en trekull och dessutom elva märkta ungfåglar. Till sist upptäcktes en femkull den 28/8 och dagen efter en sexkull.

Totalt 25 ungar fördelade på 11 olika par. Det bästa resultatet med råge sedan 2011, det är bara fjolåret med 20 ungfåglar som kan konkurerra lite.

Tyvärr så förlorade flera par en del av sina ungar på grund av predation främst av havsörn men även av mink. Dessutom kom tre av kullarna med bara en förälder, däribland sexkullen. Tråkigt nog verkar ena föräldern dött på något vis.

Trots allt så passerade minst 120 individer vårt område under höstflyttningen, det i

Några av årets utsättningsfågar födosökande i Borgarparken augusti 2022

särklass största antalet hittills, knappt 20 procent mer än 2011.

Vårflytten

År 2020 sattes de första fjällgässen ut i ett nytt område i Gällivarefjällen. Förra hösten rastade nio av fjolårets fåglar ett par veckor kring Gnarp, Harmånger. Några av dem hade sändare på sig så att deras flyttning kan följas. Ingen av de fåglar som satts ut i det nordliga området har, i alla fall som vi vet, passerat vårt område på vårflytten. De verkar som kartan visar ta en östligare väg norrut.

Efter att ha rastat ett par veckor i norra Hälsingland flög flocken mor sydost över

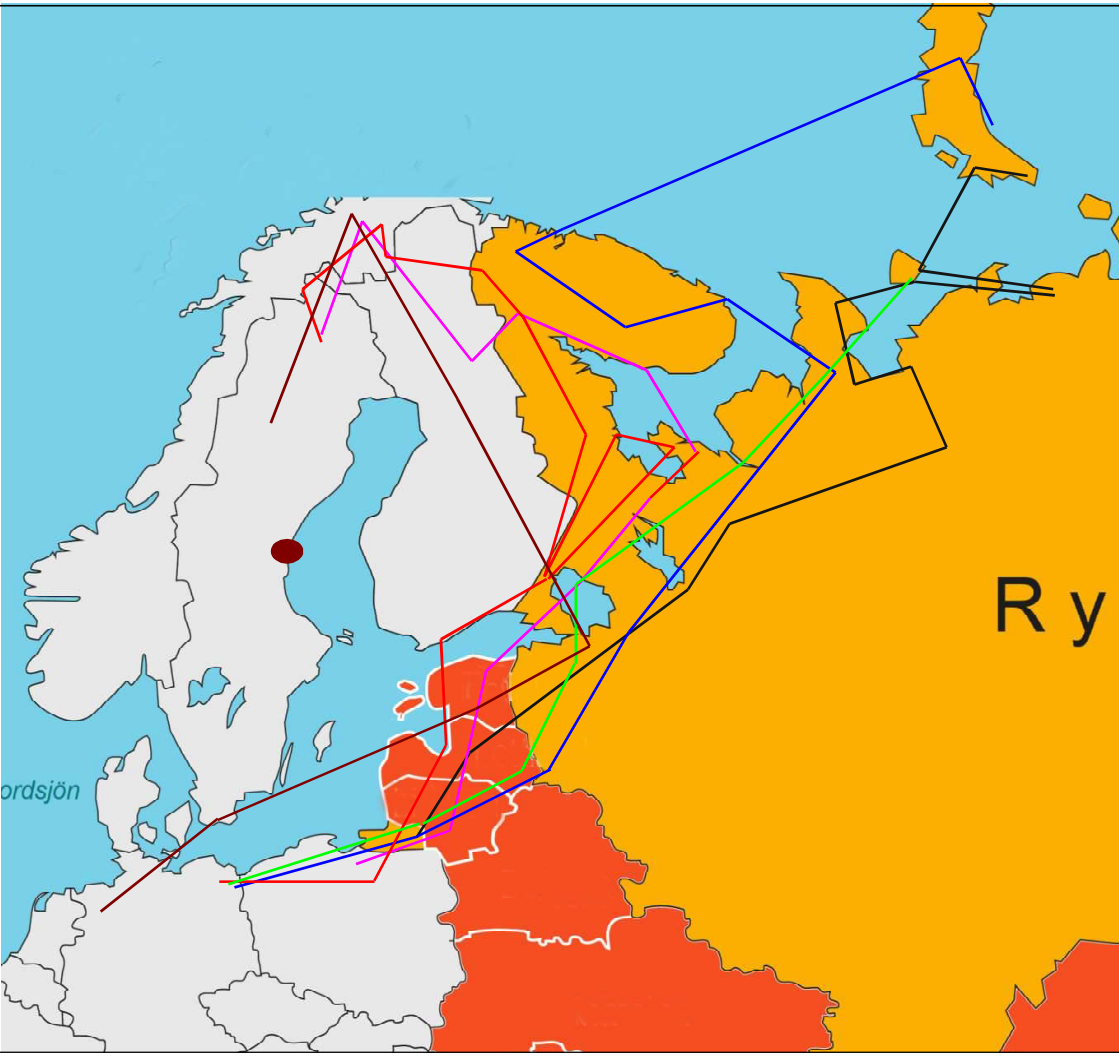

Några fjällgäss från flocken som rastade vid Harmånger och Gnarp hösten 2021 och vars flyttning följs i denna artikel.

Östersjön och rastade ett par dagar i Lettland innan de fortsatte mot sydväst och passerade Polen för att därefter ändra flygriktning rakt västerut och i början av november nådde de norra Nederländerna som också visade sig bli gässens vinterområde. Flocken verkar ha hållit ihop under hela höstflyttningen.

I mitten av mars påbörjades flyttningen mot norr och nu tog gässen lite olika vägar. Alla flög dock nästan rakt österut mot Polen och följde i prinvip Östersjöns södra kust mot Baltikum. I princip alla fortsatte mot nordost och tre av dem hamnade så långt österut och norrut som Novaja Zemlja där de under sommaren genomförde sin ruggning. Troligtvis har de följt med bläsgäss som häckar vid ryska ishavskusten. Tyvärr hamnade de inte i de svenska fjällen detta år men vi får se hur det går nästa år. Just nu befinner de sig två av dem i Nederländerna och en i Danmark för övervintring.

Två av dem flög mot Vita havet innan de vände mot nordväst och hamnade i norra Norge och först därefter sträckte de söderut till sin utsättningsplats i norra Lapplands-jällen.

En sjätte fågel sattes ut i det område i södra Lapplandsfjällen som har används under många år. På sin väg till häckningsområdet flög fågeln från en rastplats lite söder om St Petersburg till en plats nära Tromsö på 26 timmar, en sträcka på 140 mil, i princip 60 km/h. Imponerande.

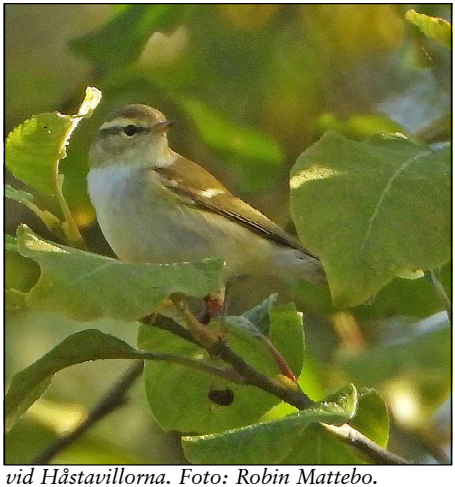

Lappmes vid Själhällorna och tajgasångaren vid Håstavillorna. Foto: Robin Mattebo.

Fortsättning från sidan 3. Dagen efter upptäckte Johan en **brunsångare** vid parkeringen på Hölick och två dagar senare hittade Johan Myhrer en **entita** i ett meståg vid strandskogen i Morsviken, Hårte. Det är enligt Artportalen det enda fyndet gjort i Nordanstigs kommun överhuvudtaget.

Under hösten gjordes minst fem observationer av **tajgasångare**. Speciellt området kring campingen på Hölick var ett bra ställe för att komma i kontakt med den östliga sångaren.

Den sjunde oktober hittade Johan Myhrer en **brandkronad kungsfågel** bland en massa kungsfåglar vid kyrkan i Jättendal. Det var det tredje fyndet i Hälsingland och det första utanför Ålsjön, Söderhamn.

Den 5/11 såg Fredrik Narfström en ung **tretåig mås** sträckande söderut och dagen efter så såg Johan S och Robin Mattebo en ung **bredstjärtad labb** födosöka vid Vitskär utanför Bergön. Den jagade vid två tillfällen en fiskmås och åtminstone vid den ena jakten lyckades labben röva föda från måsen.

I mitten av november hittades en **turturduva** i Norrbo vid ett hus med en riklig fågelmatning. Det är det tredje fyndet av arten i Hudiksvalls kommun under 2000-talet. De tidigare gjorda i maj 2014 vid Tomashamn, Hornslandet och vid Tosätter, Enånger i juli 2004.

Turturduvan är en flyttfågel som häckar i Europa, Asien och norra Afrika. Den övervintrar söder om Sahara från Senegal och österut till Eritrea och Etiopien.

Inte denna entita som Johan såg. Foto: Lars Göran Lindström.

Turturduvan i Norrbo november 2022. Foto: Lars Göran Lindström.

Antalet turturduvor i Europa har sedan 1980 minskat med hela 80 procent och i Storbritannien kan den tidigare vanliga fågeln vara utrotad inom några år. Nu inleder EU en rättsprocess mot länder som inte gjort tillräckligt för att skydda arten från de största hoten; jakt och jordbruk.

EU-kommissionen har tagit de första stegen i en rättsprocess mot Frankrike och Spanien som kan sluta med att länderna får betala böter. Anledningen är att det intensiva jordbruket och jakt på turturduvan i länderna drabbat arten hårt.

Nu öppnar dessutom Italien upp för jakt på 7,5 miljoner turturduvor – vilket är i stort sett hela den häckande populationen i Europa. Ett av de största hoten mot arten är den utbredda jakten på många håll i Europa. Det påpekade italienska miljömyndigheter och naturforskare, men Italiens regering beslöt trots det om att återuppta jakten och tillåta varje jägare att skjuta 15 turturduvor under deras höstflytt söderut. Beslutet kom efter hårt lobbyarbete från jaktorganisationer och nu har Italiens ungefär 500 000 licensierade jägare möjlighet att skjuta 7,5 miljoner duvor.

Turturduvan är en symbol för trofast kärlek, kanske på grund av dess bibliska referenser, exempelvis i Höga visan, dess sorgsna läte, och det faktum den bildar starka parförhållanden. I Nya testamentet nämns att två turturduvor har offrats vid Jesu födsel. I Europa under renässansen avbildades den ofta som fågeln Fenixs hängivna partner.

Fågeln i Norrbo är vid skrivandets stund (2/12) fortfarande kvar vid matningen i Norrbo

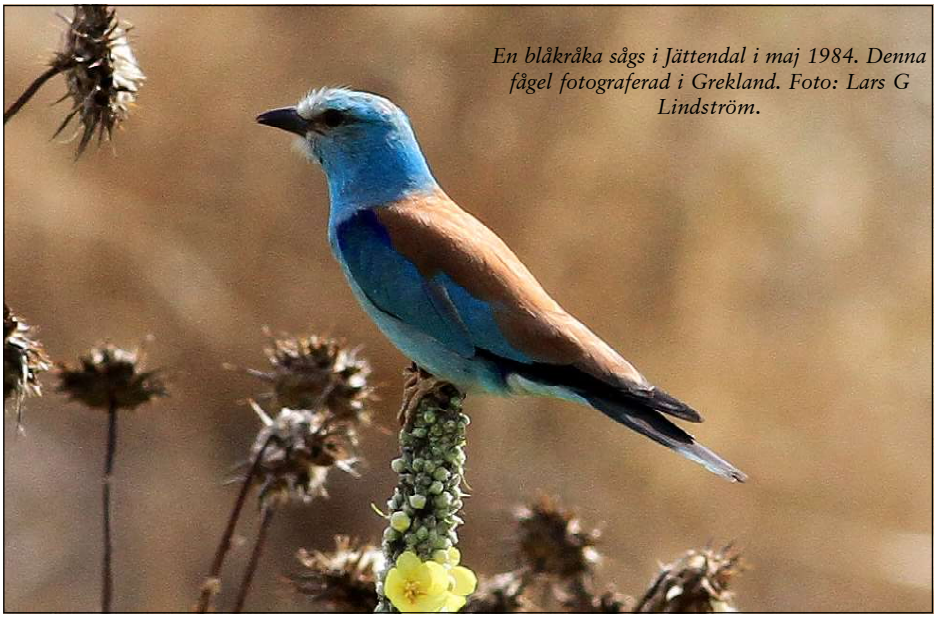

En blåkråka sågs i Jättendal i maj 1984. Denna fågel fotograferad i Grekland. Foto: Lars G Lindström.

Nordanstigs lista artar sig snabbt

Nordanstig har 273 arter noterade och ligger runt plats 95 i Artportalens kommunliga. I denna artikel listas fem möjliga nya arter.

Text: Robin Mattebo

I FÖRRA NUMRET AV NATTVAKAN gjordes en djupdykning i Hudiksvalls lista. Efter publiceringen hittade Johan Södercrantz en brunsångare (26 sep., Hölick), vilket innebar nummer 296. I skrivande stund är detta den enda nya arten för Hudiksvall under 2022. Fyndbilden i Hudiksvall är på senare tid något skral, med sju nya sedan 2010.

För Nordanstig är det däremot raka motsatsen! Under 2022 har tre nya fynd hittats: rostgumpsvala (10 maj, Ornskarpen), entita (28 sep., Hårte) och brandkronad kungsfågel (7 okt., Jättendalssjön). Fynden har en sak gemensamt: de gjordes av Johan Myhrer. Att skriva denna artikel utan att nämna Myhrer, går helt enkelt inte!

Backar vi till 2020 har det blivit hela 13 nya arter för Nordanstig. Tolv av dessa har hittats av just Myhrer. Stefan Persson klämde in en ung kaspisk trut, bara ett halvår innan Myhrer gjorde det andra fyndet i kommunen.

Perioden 2010–2019 var klen för Nordanstig, med bara tre noteringar. Johan

Kanske blir kentsk tärna nästa art på Nordanstigs kommunlista. Denna fågel fotad på Gotland. Lars G Lindström.

Myhrers återflytt har haft en enorm påverkan på artlistan, som börjat knappa in på Hudiksvalls.

Kan Nordanstig komma ikapp?

Kan Nordanstig på sikt komma ikapp Hudiksvall? Skådartimmarna i Hudiksvall är fler, även historiskt sett. Genom åren har det gjorts några riktigt anmärkningsvärda fynd, varav några nämndes i den förra artikeln. Att komma ikapp helt känns hyfsat osannolikt, men med lite draghjälp skulle nog Myhrer kunna minska avståndet rejält. Känslan är att skillnaden mellan kommunerna kommer att bli mycket mindre i framtiden.

Fyra fina fynd

Bland fynden hittar vi några arter som sticker ut, bland annat:

- Purpurhäger (sköts i Bergsjö, 1924)
- Blåkråka (Larsson 1984, Jättendal)
- Amerikansk kopparand (Karelius & Norman 1996–1998, Tannetjärnen)
- Brednäbbad simsnäppa (Myhrer 2020, Hårte)

Fem potentiella förstagångsfynd

Nedan listas fem stycken arter som skulle

Eller blir nästa art en Ägretthäger? Lars G Lindström

kunna bli nästa förstagångsfynd i kommunen.

Mandarinand
Efter att mandarinand blev kryssbar har rapporteringen av arten ökat markant. Även rapportering av äldre fynd. Det är mycket möjligt att någon känner till ett fynd av mandarinand, som inte har lagts in i Artportalen. 2021 är det senaste fyndet i Hälsingland (Ljusdal, skrevs om i en tidning). Arten gillar dammar och mindre sjöar, gärna konstgjorda såna. Potentiell fyndplats kan vara i dammarna på golfbanan i Sörfjärden.

Ägretthäger
Med denna art på stor frammarsch i Sverige känns det som en tidsfråga innan den hittas. Med närmare 40 fynd i Hälsingland och årlig återkomst sedan 2015, borde det vara Nordanstigs tur snart. Förslag på fyndplats är på strandkanten vid Jättendalssjön.

Höksångare
En art som främst hittats i Hälsingland vid ringmärkningar, allra oftast ungfåglar. Unga höksångare utmärker sig inte särskilt mycket under flytten på sensommaren/hösten. De kan vara knäppt tysta och smyga runt i buskage och snår. Med 31 fynd i Hälsingland känns det ändå som att en individ borde kunna hittas inom en snar framtid. Runt Jättendalssjön finns områden som skulle kunna passa.

Småtärna
Småtärnor kommer sällsynt till Hälsingland. 15 fynd, varav det senaste i Hudiksvall 2021. Eftersom de bland annat häckar i Bottenviken, passerar ett antal individer på östkusten varje år. Därför känns det inte helt osannolikt att en skulle kunna hittas vid till exempel Ornskarpen eller Hårte.

Kentsk tärna
Tyvärr strök tusentals kentska tärnor med i somras, i en viktig häckningskoloni i norra Frankrike. Det påverkar självklart möjligheten för fynd norröver. Kentska tärnor har dock hittats tätare på senare tid i Hälsingland med fem av nio fynd gjorda sedan 2019. En rastande ”kenta” på ett skär utanför Ornskarpen är absolut inga omöjligheter.

Sikte på det nya året
Det nya året stundar. Det känns som en tidsfråga innan nästa larm dimper ned i telefonen. Jag gissar på en ägretthäger, 20 maj, födosökande vid Jättendalssjön. Avsändare: Johan Myhrer.

Källor
Artportalen.se

Fågelguiden

Program

Vår - Sommar 2023

Innemöte 24/1

Tid: 19.00-21.00
Plats: Smådjurskliniken
Ansvariga: Styrelsen

Information om den årliga fågelräkningen ”Vinterfåglar inpå knuten” samt bildvisning där medlemmarna tar med egna bilder. Fika.

Årsmöte 14/3

Tid: 19.00-21.00
Plats: Smådjurskliniken
Ansvariga: Styrelsen

Sedvanliga årsmötesförhandlingar. Klubben bjuder på fika. Efter årsmötet visar Inger Kjellander bilder från en resa till Sri Lanka.

Uggleexkursion

Vi siktar på en uggleexkursion någon kväll under vecka 10. Datum ej bestämt, vädret bestämmer vilken dag som passar. De som är intresserade av att delta föranmäler sig till Inger: mo.inger@telia.com

Tisdagsexkursionerna

Samling: 17.30
Plats: Lillfjärden

Vi följer vårfåglarnas ankomst och åker till lämpliga lokaler i närområdet.

11/4	Ansvarig: Karin Svensson
18/4	Ansvarig: Lars G Lindström
25/4	Ansvarig: Simon Fransson
2/5	Ansvarig: Bo Fagerström
9/5	Ansvarig: Yvonne Johansson
16/5	Ansvarig: Rikard Wiksten

Stornäset 18/5

Samling: 06.00
Plats: Lillfjärden
Ansvarig: Inger Kjellander

Heldagsutflykt till Stornäset på Alnön. Vi hoppas få njuta av flera sångare i den fina lövskogen på väg ut mot fågeltornet, samt att få se många arter av vadare. Ta med fika.

Nattsångarexkursion 9/6

Samling: 21.30
Plats: Lillfjärden
Ansvarig: Mats Axbrink

Det är tradition att lyssna på nattsångare när naturen är som vackrast i början av juni. Kanske är det detta år en vassångare kommer höras i Hålsjöviken? Annars nöjer vi oss nog om vi får höra någon busksångare

Vadarexkursion 8/8

Samling: 17.30
Plats: Lillfjärden
Ansvarig: Se hemsidan

I början av augusti är de arktiska vadarna på väg söderut och Stenö är vid lämpligt vattenstånd en suverän lokal för vadare.

Sässmanområdet 30/9

Samling: 07.00
Plats: Lillfjärden
Ansvariga: Karin Svensson, L G Lindström

Heldagsutflyckt till det fina Sässmanområdet i Ovanåkers kommun. Flera fina fågellokaler finns i närheten.

Nylagt ägg i November? Detta ägg fotograferades den 1/11 på bryggan till Frida och Mikael Lindbloms stuga vid Vikarsjön. Är det någon som vet vilken art som lagt ägget och om det är möjligt att ägget är nylagt så hör av er. Foto: Frida Lindblom.